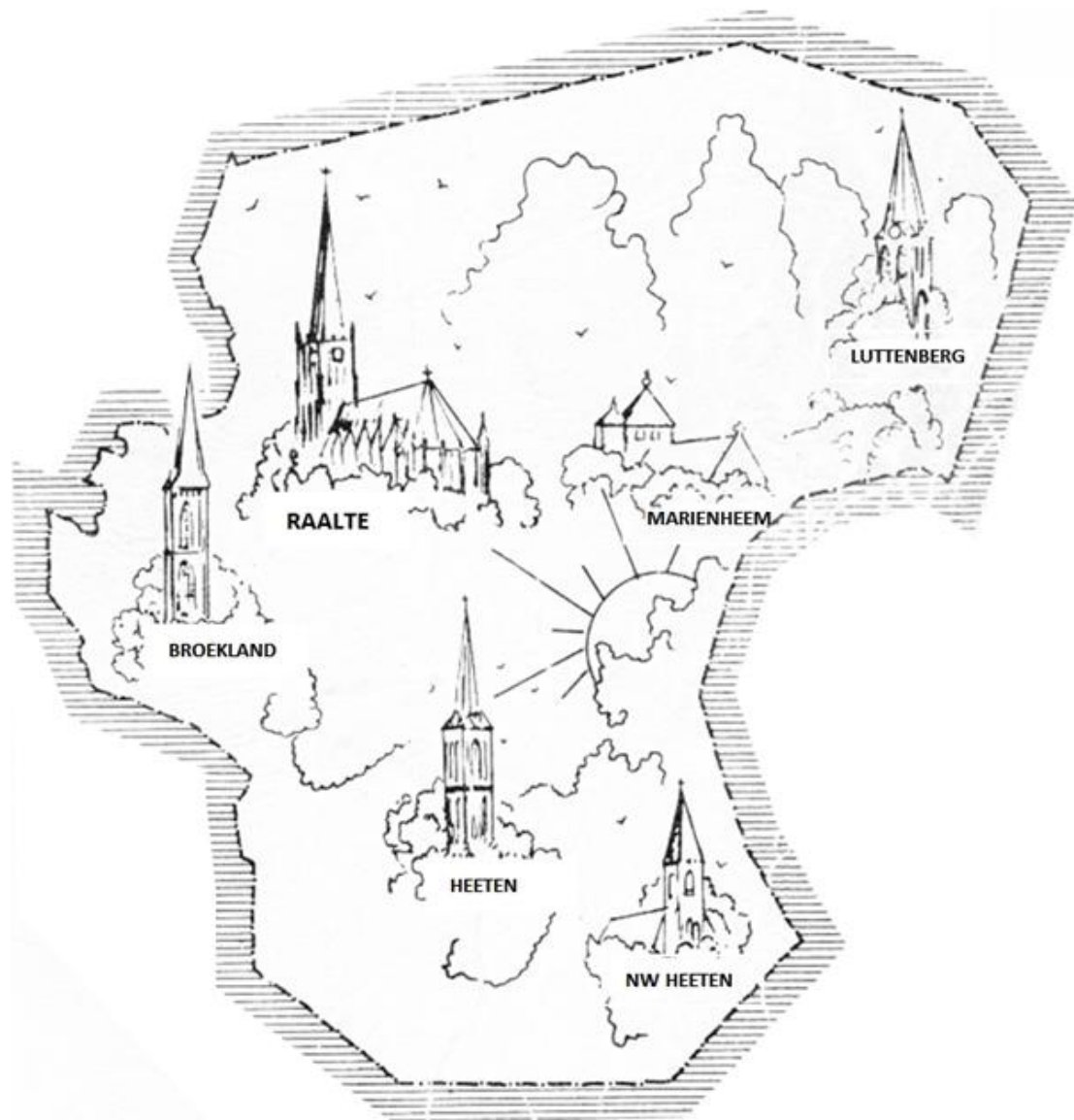

Uut den Umtrek

Uut den Umtrek

Met dit boek de probeer ik de historie van de streek rond Nieuw Heeten/ Okkenbroek en de verre omtrek voor het nageslacht te bewaren.

Ik vertel over mijn eigen waarnemingen, zo ongeveer vanaf 1910.

Daarnaast komen ook gebeurtenissen en verhalen aan de orde, die nog veel verder teruggaan in de tijd.

De natuur was vroeger prachtig. Wie van de hedendaagse jongeren kan zich de natuur voorstellen in al zijn ongereptheid en schoonheid, zoals ik die in mijn kinderjaren heb gekend?

De prachtige heidevelden en vennen, zoals die nog wel hier en daar in ons land voorkomen, maar die voor mij niet die bekoring hebben, als die welke ik hier zag als kind. De houtwallen die de weiden en bouwkampen omringden. De plaggenhopen voor de achterdeuren van de boerderijen voor de bemesting van de rogge akkers.

Hopelijk kan ik u met mijn verhalen terug nemen in de tijd, en zo het verleden, wat mij altijd zo geboeid heeft, laten herleven.

Ik wil iedereen bedanken, die een bijdrage hebben geleverd voor het tot stand komen van dit boek.

Joh. van de Kamphegge.
1983

PASPOORT.

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

Ingevolge magtiging van het DEPARTEMENT VAN OORLOG, d.d. 11 Januarij 1861, n° 2 B, verleent de Kommanderende Officier van het 2^e Regiment Infanterie, bij deze, PASPOORT aan den militair

Marsman Hendrikus
zoon van *Bonne* en van *Maria Hendrika*; geboren te *Agultje*, provincie *Overijssel*, den 20 Juli 1838; laatst gewoond te *Agultje*; lang *1 el 6 palm*; duim *1 streep*; aangezicht *ruw*; voorhoofd *ruw*; oogen *bruin*; neus *lang*; mond *gewoon*; kin *spits*; haar *ruw*; wenkbrauwen *ruw*; merkbare teekenen *geen*; stamboek n° 46235; en zulks uithoofde van

veerdigden militie diensttijd

Staat van dienst.

Gedane veldtogten, bekomen wonden, bijzondere daden, eere teekenen.

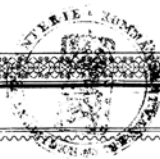
*Op den 30 April 1857 ingedeeld als militair onder dienst van het 2^e Regiment Infanterie van 1857 uit de provincie Overijssel gewaarschuldigd onder n° 256. Recluse.
Op den 1° April 1858 in activiteit.
" " 1 Augustus 1859 met eervolde verloop.*

Met bovengemelden persoon is afgerekend en aan hem tot saldo van Rekening uitbetaald de som van *een gulden* *14 pence* *veertig cent*, welke hij verklaart te hebben ontvangen. Alle burgerlijke en militaire autoriteiten worden verzocht genoemden gepasporteerde vrij en ongehinderd te laten passeren, en hem, zoo noodig, hulp en bijstand te verleenen.

Handteekening van den gepasporteerde, Te *Agultje* den 29 April 1860 twee en zestig.

Marsman

Marsman

CERTIFICAAT VAN GOED GEDRAG.

(1) *2^e Regiment Infanterie*
De Kommanderende Officier van gemeld corps verklaart, bij deze, dat de gepasporteerde (2) *militair* *Marsman Hendrikus* zich, gedurende zijn diensttijd, goed heeft gedragen.
Te *Agultje* den 29 April 1862.

(1) Benaming van het corps.
(2) Hoedanigheid, voornaam en naam.

Marsman

WOORDENBOEK

Alderbastend	ontzettend
Allengs	geleidelijk
Ankwage	
Baksteren	baltsen
Beddegedienen	bedgordijnen
Beeste	koeien
Beezen	bessen
Biejmeze	Kletstane (Meesje dat dode bijen zoekt bij de bijenkasten,koolmees)
Blond	vlek (b.v. blauwe plek op arm t.g.v. bloeduitstorting)
Boavendeure	voor deur
Boek	buik, de boek op de leeste zetten, het er eens goed van nemen (van eten)
Bouwen	ploegen
Bozem	rookkap, haardkap
Bouwkamp	akker, bouwland
Bunne	mestgang
Dammer	jeneverbes
Delle	deel (van boerderij)
Doonvaren	rijden met de lijkwagen
Driefwark	drijfwerk
Eileuvel	ooievaar
Elleware	manufacturen
Ellestok	meetstok ter lengte van een el (circa 69,4 cm)
Fetuten	fratsen
Firasseren	? Partriseren=patrijzenjacht?
Gemakstool	leunstoel
Groove	begravenis
Heed	heide
Heun	hoeden (werkwoord)
Hiele	hilde
lederbods	telkens
Inbetaansie	van belang (importantie)
Iemenschoer	bijenstal
Kammenet	kabinet
Keeze	kaas
Knester	kanaster (Zuidamerikaanse tabak, in de handel bekend als varinas)
Knienenvrangen	konijnenholen
Kopenschop	koopwaar
Korhoonder	korhanen
Kreumke	kraampje
Krintenweggen	krentewegge
Kurve	Korven
Lanter	Landheer
Legge	Een legge rogge dorsen, zoveel als er in één keer op de deel kan worden gelegd
Naakndeerskes	sneeuwkllokjes
Maan	morgen (dag)
Meuie	tante
Oalescheere	aalschaar (fuij)
Oelevator	schemering
Oonzelig	goor, vies
Pannekooke	pannenkoek
Peerdezelle	paardetuig
Plaats	boerderij
Podderig	smoezelig, ongewassen
Poesen	blazen
Ronge	rong (staander op boerenwagen)
Schik	pret
Schiw	vogelverschrikker
Schoer	onweersbui
Scholk	schort (kledingstuk)
Schuutie	klein rond korfje
Speene	spinde

Spenkelen	??
Spikke	dam over een sloot
Spijken:	overgeven, spugen
Spoarmendtien	spoormandje (een gevlochten mandje met deksel)
Spreeband	schoor (schuin tussen gebintstijl en gebintplaat)
Stapelmuur:	haardmuur (muur tussen het woongedeelte en de deel)
Steentjes	haardtegels
Steurig	voortdurend
Stoomstoete:	boterham (Rijssen)
Reusken:	Veldrus, bies
Telders	borden (servies)
Tralat	vrolijk
Tuter	tureluur
Twieg	twijg
Ummegank	omgang
Uterkiek	heel goed?
Vaan	rijden ("varen")
Veldhoonder	patrijzen
Verbraand (man)	iemand die er warmpjes bij zit (rijk is)
Vim	100 garven
Visteve	Viswif, kreng
vulmeere	merrie-veulen
Vummedaags	voor de middag
Vummirgs	voor de middag
Wichter	kinderen
Wilpen	wulpen
Wusker	boender van heide
Zaadberg	berg voor rogge
Zat	genoeg
Zwak	I